

Taşkent / Özbekistan

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
T Ü R K M E R

2023 / Kasım Ayı Türk Dünyası Gündemi

AZERBAIJAN

Kasım Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Hakan Fidan: Türkiye Azerbaycan'ın yanında durmaya devam edecek

- Türkiye Dışışleri Bakanı Hakan Fidan 3 Kasım'da Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Dışışleri Bakanları Konseyi Toplantısı için gittiği Kazakistan'ın başkenti Astana'da mevkidaşlarıyla bir araya geldi.
- Bakan Fidan, Astana'da Türk Devletleri Teşkilatı'nın liderler zirvesi öncesinde düzenlenen Dışışleri Bakanları Konseyi Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, "Türk dünyası iş birliğini giderek kurumsallaştırıyor, derinleştiriyor, Türkiye ve TDT'de Karabağ Savaşı sonrası sürecinde Azerbaycan'ın yanında durmaya devam edecek." dedi.

İlham Aliyev: Karabağ ve Doğu Zengezur'a 140 binden fazla insan geri dönecek

- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 3 Kasım'da Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenen TDT Devlet Başkanları Konseyi 10. Zirvesi'nde konuştu.
- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, "Toprakların gerçek sahipleri Laçın ve Fuzuli şehirlerine ve 3 köye döndü. 2026 sonuna kadar Karabağ ve Doğu Zengezur'a 140 binden fazla insan geri dönecek" dedi

Hocalı Katliamlarına Katılan Ermeni Asıllı Haçaturyan'a 15 Yıl Hapis Cezası Verildi

- Ermenistan silahlı güçleri, 22 Aralık 1991'de, Hocalı'nın Meşeli köyünü basarak 27 Azerbaycanlıyı katletmişti.
- Bakü Yasamal İlçe Mahkemesinde 7 Kasım'da gerçekleştirilen duruşmada, Bakü Askeri Mahkemesi hakimi katliama katılan; Zeynal Ağayev ve Haçaturyan ile ilgili mahkeme kararını açıkladı.
- Karara göre, Haçaturyan 15 yıl hapis cezası aldı.

Mustafa Kemal Atatürk Vefatının 85. Yılında Azerbaycan'da Anıldı

- Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım'da vefatının 85. yıldönümünde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de törenle anıldı.
- Atatürk Anıtı önünde düzenlenen törene Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Cahit Bağcı, büyükelçilik çalışanları, Türk kurumlarının temsilcileri ve Türk eğitim kurumlarının öğrencileri katıldı.
- Törende Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Başbakan Yardımcısı, Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanı Fikri Ataoğlu da yer aldı.

Türkiye ve Azerbaycan Arasında İmzalanan «Yapı» Anlaşması Resmi Gazete’de Yayımlandı

- 25 Eylül 2023’de Nahçıvan’da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında, Kahramanmaraş’ta konut, ilköğretim okulu, anaokulu ve kültür merkezi yapımı ile ilgili iş birliği anlaşması 11 Kasım’da Resmi Gazete’de yayımlandı.
- Karara göre; anlaşma, 10 yıl süreyle yürürlükte kalacak ve bu sürenin bitiminden 6 ay önce taraflarca feshedilmediği takdirde, aynı şartlarla 5 yıl daha uzatılacak.
- Anlaşmanın, depremden etkilenen Kahramanmaraş’ın konut ihtiyacını karşılamayı ve bölgenin sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlamayı amaçladığı belirtildi.

Azerbaycan, Fransa'nın Ermenistan'a Silah Gndermesini Kınadı

- Azerbaycan Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Ayhan Hacızade, 13 Kasım'da yaptığı yazılı basın açıklamasında Fransa'nın Ermenistan'a silah göndermesine ilişkin, "Ermenistan ve Fransa'nın, bölgedeki silahlanma politikasına son vermesi, bu ülkelerin bölgede barış ve iş birliğinden başka alternatif olmadığını artık anlamaları gerektiğini" bildirdi.
- Hacızade, uluslararası topluma, Ermenistan'ı silahlandırmaktan kaçınma, bu tür gayrimeşru faaliyetleri durdurma ve kınama çağırısında bulundu.

Kazakistan

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

**Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Fransa Cumhurbaşkanı Macron Kazakistan'da

- Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 1 Kasım'da Kazakistan'ı ziyaret etti.
- Macron, 2014 yılında François Hollande'dan bu yana Kazakistan'ı ziyaret eden ilk Fransa Cumhurbaşkanı oldu.
- Macron, Kazakistan ile "stratejik ortaklığın" güçlendirilmesi çağrısında bulundu. Kazakistan lideri Tokayev, "Fransa, Avrupa Birliği'ndeki kilit ve güvenilir ortağımızdır" dedi.
- Tokayev ayrıca Fransız kültürünün ve dilinin Kazakistan'da tanıtılması gerektiğini ifade etti. Macron da Eylül 2024'te kapılarını açacak olan Kazak-Fransız üniversitesi ile eğitim ve bilim alanında yapılan anlaşmalara vurgu yaptı.
- Fransa, özellikle Hazar Denizi'ndeki büyük Kachagan sahasını ortaklaşa işleten petrol grubu TotalEnergies'in varlığıyla birlikte Kazakistan'daki beşinci en büyük yabancı yatırımcı konumunda.
- İkili ticaret 2022 yılında ağırlıklı olarak hidrokarbonlar olmak üzere 5,3 milyar Euro'ya ulaştı. Kazakistan ayrıca Fransa'ya uranyumun neredeyse yüzde 40'ını tedarik ediyor.

Rusya Tarafı:

- Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov geçen hafta, Batı'nın Rusya'nın "komşularını, dostlarını ve müttefiklerini" kendisinden uzaklaştırmaya çalıştığını söyledi
- Kremlin sözcüsü Dmitri Peskov ise Kazakistan'ın "diplomatik ilişkilerini uygun gördüğü şekilde geliştiren egemen bir ülke" olduğunu kaydetti.

TURKTIME!

Traditions Unification Reforms Knowledge Trust Investments Mediation Energy

Türk Devletleri Teşkilati 10.Zirvesi Kazakistan'da Gerçekleştirildi

- Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi, 3 Kasım'da Kazakistan'ın Astana kentinde “TÜRK DEVRİ” temasıyla toplandı.
- Tokayev, TDT'nin, tam teşekküllü bir uluslararası örgüt haline geldiğini belirtti.

“En önemlisi, kardeş ülkelerin birliğini güçlendirdik. Ortak değerlerimize olan bağlılığımızı tüm dünyaya gösterdik. Atalarımızın iradesini yerine getiriyor, Türk milletlerinin işbirliğini güçlendiriyoruz. Şimdi amacımız, karşılıklı güven ve kardeşlik temelinde birliğimizi korumak ve gelecek nesillere aktarmaktır. Türk dünyası, küresel güçlerle eşit şartlarda etkileşim halindedir.”
- Arabuluculuğun, özellikle bugünlerde daha da önemli olduğunu belirten Tokayev, dünya çapında güvenliği sağlamak için çaba harcanması gerektiğinin altını çizdi. Örnek olarak da kendilerinin, Filistin halkına 1 milyon dolar insani yardım sağlama kararı aldıklarını ifade etti.
- TDT üye devletlerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası 1.4 trilyon dolara ulaştı. Bu yıl Türk ülkeleri arasındaki ticaret hacmi 22 milyar doları aştı.

“Bu gösterge, genel gereklilikleri onaylarsak 1.5 kat artırılabilir” diyen Tokayev, ürün testi, kimya ve gıda endüstrisindeki araştırmalar için TDT referans merkezinin oluşturulmasını önerdi.

| Turkic News Agencies Media Summit

Türk Haber Ajansları Birliği Kuruldu

- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), Türk Haber Ajansları Birliği'ni (ATNA) kurarak Anadolu Ajansı (AA), Azerbaycan Devlet Haber Ajansı (AZERTAC), Kırgız Ulusal Haber Ajansı (Kabar), Kazakistan Ulusal Haber Ajansı (Qazcontent) ve Özbekistan Ulusal Haber Ajansı'nı (Uza) 6 Kasım'da bir araya getirdi.
- ATNA'nın amacı, Türk dünyası ülkeleri arasındaki haber yayınlarını ve iletişimi güçlendirmeyi, kültürel bağları derinleştirmeyi, ortak çıkarları desteklemeyi amaçlamaktadır.

**Kazakistan, Uluslararası
Açık Taekwondo
Şampiyonasında 13
Madalya Kazandı**

- 6 Kasım'da Pakistan'ın başkenti İslamabad şehrinde gerçekleşen Uluslararası Açık Taekwondo Şampiyonasında G2'de Kazakistan; 5 altın, 1 gümüş ve 7 bronz olmak üzere toplam 13 madalya kazandı.

1. Karabağ Savaşı Şehidi Barınbetov Ana Vatanı Kazakistan'da Unutulmadı

- 1. Karabağ Savaşı sırasında Azerbaycan tarafında gönüllü savaşan ve şehit düşerek Bakü'deki 2. Fahri Hıyaban'daki şehitliğe defnedilen Yerbol Barınbetov'un hayat hikayesi 7 Kasımda kitap olarak yayımlandı.
- Kazak yazar Nasiha Gumarkızı tarafından kaleme alınan "Yerbol, Karabağ Şehidi" kitabı, ülkenin Astana ve Almatı şehirlerinde düzenlenen törenlerle tanıtıldı.

Kazakistan ve Rusya Güven Tazeledi

- Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in davetlisi olarak başkent Astana'ya gelen Rusya devlet başkanı Vladimir Putin için 9 Kasım sabahı Ak Orda Sarayı'nda resmi tören düzenlendi.
 - **Detaylar:** Putin bu yıl içerisinde mevkidaşı ile beşinci görüşmesini gerçekleştirdi.
- Kazakistan ve Rusya 2024-2026 yılları arasında iş birliğini öngören eylem planını imzaladı.
- Cumhurbaşkanı Tokayev, konuşmasında Kazakistan Türkçesini tercih ederek Rus heyetini şaşkınlığa uğrattı.

Görüşmeler esnasında Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in adını birkaç kez denemesine rağmen doğru şekilde söyleyemedi.

Putin, Kazakistan liderinin adını önce "Kamil Zhomartovich" olarak söyledi. Kendisini düzeltmek isterken konuşmasının devamında bu kez "Kemeluly" dediği duyuldu.
- Putin'e eşlik eden Rus delegasyonun, Tokayev'in Rusça konuşmasını beklerken birden Kazakistan Türkçesi duyması sonrasında kulaklık arayışı ile tercümanı dinlerken takındıkları şaşkın yüz ifadeleri dikkat çekti.
 - Bilindiği üzere, Kazakistan ile Rusya Federasyonu arasındaki görüşme ve resmi temaslarda Rusça tercih ediliyordu. Putin, Kazakistan ziyareti öncesinde bir makale kaleme alarak, Rusya ile Kazakistan halkları arasındaki sözde ortak değer vurgusu yapmıştı.

Kazakistan'ın Rusya'ya Kiraladığı Şehirde “Kazakça”, Eğitim Müfredatından Çıkartıldı

- 11 Kasım Cumartesi günü Kazakistan'ın Baykonur şehrinde bulunan Rus okullarında Kazak dilinin ve tarihinin öğretilmemesi yönünde kararı alındı. Baykonur Şehir Eğitim Dairesi, konuya ilişkin bilgi raporu yayımladı.
- Yönetim, bu kararın kamuoyunu inceledikten sonra verildiğini bildirdi. Özellikle öğrencilerin, velilerinin veya yasal temsilcilerinin talebi üzerine Kazak dili, edebiyatı ve tarihinin tekrar öğretilbileceği vurgulandı. Ancak bu eğitimin ana müfredatın dışında olacağı bildirildi.
- Baykonur şehri ve uzay üssü Rusya tarafından 1994 yılında 20 yıllığına Rusya'ya kiralanmıştı. 2004 yılında bu süre 2050 yılına kadar uzatıldı. Kazakistan'ın Rusya'dan aldığı yıllık kira 115 milyon dolar olarak belirlendi.

Kazakistan'ın Nüfusu 20 Milyona Ulaştı

- Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, ülke nüfusunun 20 milyon olduğunu sosyal medyada paylaşarak, "Mutlu aile, gelişen toplum ve sürdürülebilir kalkınmanın temelidir. Devlet olarak bu değerlere sahip çıkmaya devam edeceğiz, anneleri ve çocukları koruyacağız" dedi.
- Kazakistan İstatistik Kurumu, 20 milyonuncu Kazak vatandaşının 14 Kasım'da dünyaya geldiğini duyurdu.
- Yüz ölçümüne göre dünyanın en büyük dokuzuncu ülkesi olan ve Orta Asya'daki konumu itibarıyla Çin ve Rusya gibi ülkelerle ortak sınırı bulunan Kazakistan, yaklaşık 30 yıldır nüfus sorununu gidermeye yönelik politika yürütüyor.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev, Togo Cumhurbaşkanı Gnassingbe ile Görüştü

- Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev 29 Kasım günü, resmi temaslarda bulunmak üzere ülkeye gelen Togolu mevkidaşı Gnassingbe'yi, Cumhurbaşkanlığı Sarayı Ak Orda'da resmi törenle karşıladı.
- Tokayev, basın toplantısında yaptığı konuşmada, Gnassingbe'nin, Kazakistan ziyaretini tarihi olarak nitelendirdi.

KIRGIZİSTAN

Kasım Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Caparov ile Görüştü

2 Kasım'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türk Devletleri Teşkilatı 10'uncu Zirvesi'ne katılmak üzere gittiği Kazakistan'da, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile görüştü

Görüşmede, Türkiye-Kırgızistan ilişkileri, terörle mücadele, bölgesel ve küresel meseleler ile İsrail ve Filistin arasındaki çatışmalar değerlendirildi.

Türk Devletleri Teşkilatı Astana'da Bir Araya Geldi Mottosu "Türk Devri"

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 10. Devlet Başkanları Zirvesi, 3 Kasım'da Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirildi. Kuruluşunun 14. yılını kutlayan teşkilat, bu kez "Türk Devri" teması ekseninde toplandı.

Zirve evvelinde TDT Dışişleri Bakanları Konseyi, Devlet Başkanları tarafından imzalanacak belgelere son şeklini vermek ve Teşkilat gündemindeki çeşitli konuları görüşmek üzere toplandı.

"Türk Devri" mottosuyla düzenlenen tarihi Zirve sırasında Liderler, Türk Dünyasındaki iş birliğinin derinleştirilmesinde ve TDT çerçevesinde Türk Devletleri arasında kapsamlı iş birliğinin ve dayanışmanın artırılması konusundaki sarsılmaz kararlılıklarını vurguladılar.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, Vefatının 85. Yıl Dönümünde Kırgızistan'da Anıldı

10 Kasım'da Türkiye'nin Bişkek Büyükelçiliği, Bişkek Atatürk Parkı'nda 9'u 5 geçe sirenlerle başlayan bir tören ile Atatürk'ü andı. Törenin ardından İstiklal Marşı okundu.

Programa büyükelçiliğin görevli diplomatları ve konsolosluk çalışanları, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) yöneticileri, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Bişkek Koordinatörlüğü, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Bişkek Temsilciliği, Türkiye Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarının Bişkek'teki yetkilileri, Kırgızistan Ahıska Türkleri Derneği yönetimi, Türk-Kırgız İşadamları Derneği (TÜKİD), Azerbaycan Bişkek Büyükelçisi ve Kırgızistan Türkiye Dostluk Hastanesi temsilcileri katıldı

KTMÜ'de "Her Yönü İle Atatürk" konulu bir panel yapıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan programda KTMÜ Rektörü ve Rektör Vekili günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yaptı. Panelde, KTMÜ öğretim görevlileri "Basında Atatürk", "Atatürk'ün Sanat Anlayışı" ve "Komutan, Devlet ve Fikir Adamı Olarak Atatürk" başlıklı sunumlar yaptı. Atatürk belgeselinin gösterildiği programda sanatçı İrfan Gürdal, sazlı dinleti sundu.

Kırgızistan'da Türk Filmleri Haftası'na Türkan Şoray'lı Açılış

19 Kasım'da Kırgızistan'da 1. Bişkek Uluslararası Film Festivali kapsamında Türk Filmleri Haftası, gala ile başladı. Galaya, festivalin onur konuğu olarak sinema sanatçısı Türkan Şoray katıldı. Etkinlikte Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) Rektörü Prof. Dr. Alpaslan Ceylan, Türkan Şoray'a, KTMÜ'nün 25. yıl hizmet madalyasını takdim etti. Türkiye'nin Bişkek Büyükelçisi ve Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Kırgızistan'ı ilk ziyaret ettiğinde çektirilen fotoğrafların yer aldığı tabloyu hediye ettiler.

Kirgizistan Cumhurbaşkanı'ndan İsrail-Filistin Sorunu için "İki Devletli Çözüm" Çağrısı

- 23 Kasım'da Kirgizistan Cumhurbaşkanı Sapar Caparov, Orta Doğu'daki durumu ve Gazze'deki insani krizi derin bir endişe ile izlediklerini belirterek, İsrail-Filistin sorunu için "iki devletli çözüm" çağrısı yaptı.
- Caparov, Belarus'un başkenti Minsk'te gerçekleşen Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü (KGAÖ) Güvenlik Konseyi Olağan Toplantısı'nda konuştu.
- Dünyadaki jeopolitik durumun giderek karmaşık ve çelişkili hale geldiğini belirten Caparov, İsrail-Filistin çatışmasının "iki devlet" ilkesine dayalı barışçıl çözümünden yana olduklarını söyledi.

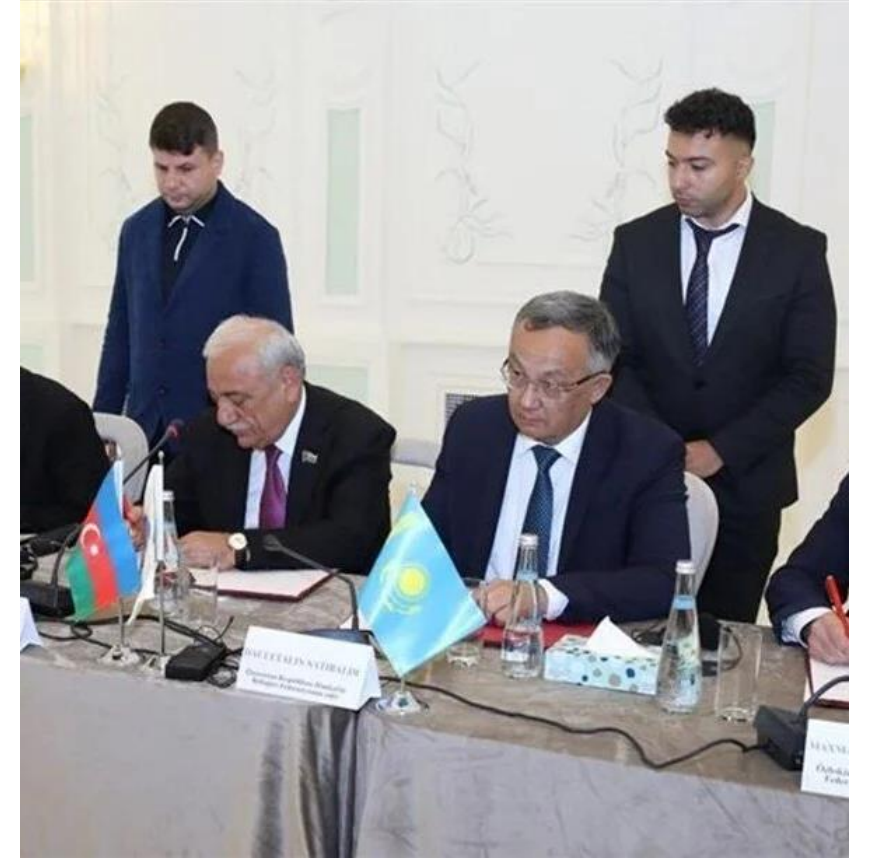
Kırgızistan Bayrağı Değişti

- 29 Kasım'da Kırgızistan Meclisi, ülke bayrağında değişiklik öngören yasa tasarısını ilk okunuşta kabul etti. Kırgızistan Meclis Başkanı Nurlanbek Şakiyev'in başkanlığında Kırgız Cumhuriyeti Devlet Sembolleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun önerisi, Genel Kurul'un oylamasına sunuldu.
- Meclis Anayasa Komitesi'nde de görüşülen yasa önerisiyle ülke bayrağındaki dalga şeklindeki güneş ışınlarının düzleştirilmesi ve ortasındaki motifin içinde yer alan çizgi sayısının 3'ten 4'e çıkarılması önerildi. Meclis Başkanı Şakiyev ve milletvekili Ulan Primov'un hazırladığı öneri, ilk okunuşta kabul edildi. Toplam 90 sandalyeli Meclis'te oylamaya katılan 74 milletvekilinden 66'sı "evet" oyu kullandı. Kabul edilen metin onay için Cumhurbaşkanlığına gönderildi.

Türk Devletleri Sendikalar Teşkilatı Birliği İlk Zirvesini Gerçekleştirdi

Türk devletlerinin dayanışma içinde olması ve krize karşı ortak tutum sergilemesi amacıyla kurulan Türk Devletleri Sendikalar Teşkilatı Birliği ilk genel kurul toplantısını 30 Kasım'da gerçekleştirdi. Birliğin topladığı ilk genel kurulda Türk Devletleri Sendikalar Teşkilatı Birliği Genel Başkanlığı'na Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay seçildi.

Atalay, teşekkür konuşmasında Türk-İş'in 71 yıllık tecrübesini kardeş ülke sendikalarıyla paylaşacağını söyledi. Teşkilatın Genel Başkan Yardımcılığı görevlerini ise Özbekistan, Azerbaycan ve Kırgızistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanları yürütecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Kasım Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Tatar: «BM'nin KKTC ile bir anlaşmasının olmaması artık bizim için kabul edilemeyecek bir aşamaya geldi»

• 1 Kasım'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, temaslarda bulunmak üzere adaya gelen Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri'nin Barış Operasyonlarından Sorumlu Yardımcısı Jean-Pierre Lacroix'yı kabul etti.

• Cumhurbaşkanı Tatar, daha önce BM ile yapılan görüşmelerde de gündeme getirdiği, doğal kaynakların araştırılması, kabloyla elektrikte iki tarafın enterkonnekte sisteme bağlanması, yenilenebilir enerji projeleri, düzensiz göç ve mayınlar gibi işbirliği önerilerini yeniden ifade ettiğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi'nin 10. Zirvesi Dolayısıyla Açıklama Yaptı

- Cumhurbaşkanı Tatar, 3 Kasım'da Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen zirveye yönelik yapmış olduğu açıklamada şu ifadelere yer verdi; «Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi'nin 10'uncu zirvesi bugün Astana'da gerçekleştirilmektedir. Türk Devletleri Teşkilatı'na, geçtiğimiz yıl Semerkand'da yapılan zirvede, Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın büyük gayreti ve nihayetinde üye devletlerin oy birliğiyle Anayasal adımızla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak gözlemci üye olmuştuk. Ardından bu statü çerçevesinde Cumhurbaşkanı seviyesi de dahil olmak üzere Meclisimiz, Bakanlarımız, Devlet kurumlarımız ile Ticaret ve Sanayi Odalarımız çeşitli toplantılara katılmış ve Devletimizi temsil etmişlerdir.»

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar 10 Kasım Dolayısıyla Mesaj Yayımladı

- Cumhurbaşkanı Tatar mesajında; “Mustafa Kemal Atatürk, emperyalist güçler tarafından yok edilmek istenen bir ulusu ayağa kaldıran, kurtuluş savaşı ile düşmanları bozguna uğratarak bir Devlet kurulmasını sağlayan 20’nci yüzyılın en önemli, Komutanı, Devlet adamı ve İnkılapçısıdır. Atatürk önderliğinde kurulan modern Türkiye Cumhuriyeti diğer mazlum milletlere de ilham kaynağı olmuş ve özgürlüklerine kavuşup kendi bağımsız devletler kurmalarına vesile olmuştur.
- Kıbrıs Türkleri de Atatürk ilke ve inkılaplarını rehber edinerek onun kurduğu Türkiye Cumhuriyeti’nin desteği ile varoluş ve özgürlük mücadelesini vermiş kendi Devleti’ni kurmuştur.” ifadelerinde bulundu.

“Kıbrıs Türk Halkının Varoluşunun Teminatı KKTC’yi Yaşatmak İçin Büyük Bir Mücadele İçerisindeyiz”

- 14 Kasım’da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin (KKTC) 40’inci kuruluş yıl dönümü kutlamaları çerçevesinde Lefkoşa’da “40’inci yıl Cumhuriyet Korteji” yapıldı.
- Cumhuriyet Korteji, Milli Eğitim Bakanlığı organizasyonunda, Lefkoşa bölge okullarından ve üniversitelerden öğrencilerin katılımıyla başladı.
- Kıbrıs Türk halkının da yıllar önce bu adada katliamlar ve soykırımlar yaşadığını hatırlatan KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, ancak Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün çizdiği aydınlık yolda, mukavemetçi ruhu ile Kıbrıs Türk halkının bunlara direndiğini ve destan yazdığını belirtti.

- 29 Kasım'da Malatya Turgut Özal Üniversitesi Battalgazi Konferans Salonunda gerçekleşen törende konuşan Meclis Başkanı Zorlu Töre, milli bir Cumhuriyet'in sahibi olduklarını belirterek; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ortadan kalkmasına asla seyirci kalamayacaklarını ifade etti. Töre, "Türk ordusunun adadan çıkmasını asla kabul etmeyiz. Doğu Akdeniz'de Türk ordusunun ve Türkiye'nin geri çekilmesini asla kabul etmeyiz. Tarih yeniden tekerrür etmeyecek. 1878'in akıbetini veya tekrarını asla görmeyeceğiz" ifadelerine de yer verdi.

“Rum Yönetimi Kışkırtıcı Eylemlerine Son Vermeli”

• 30 Kasım’da Lefkoşa’da Metehan kara sınır kapısının batısında bulunan ve Neriman’ın evi olarak bilinen boş binanın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti toprağı içinde yer aldığı aktarıldığı açıklamada, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin uzun süredir bahse konu binanın karşısındaki nöbet mevziilerine projektör ve kamera takmak suretiyle kışkırtıcı faaliyetlerde bulunduğu ve bu gibi eylemlerle ara bölgenin statüsünü bozabileceğı yanlış yanılığı ile hareket ettiği kaydedildi.

• Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin toprak bütünlüğüne karşı yapılacak herhangi bir ihlale ve oldubittiye izin vermeyeceğiz” ifadeleri yer aldı.

MACARİSTAN

Kasım Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

HAMAS-İsrail Çatışmaları Macaristan'da Endişe Uyandırıyor

- İsrail'de ikamet eden pek çok Macar bölgeden çıkarılmış olsa da ekim sonu ve kasım başı, bazılarının rehİN olarak tutulduğu ve bir kısmının hayatını kaybettiği belirtildi.
- 1 Kasım'da açıklama yapan radikal sağcı Mi Hazánk Mozgalom (Vatan Hareketimiz) partisi, Macaristan'ın çatışmalardan uzak durması gerektiğini söyledi.
- Hükümeti, rehine tutululardan geç haber almakla eleştiren muhalefete karşı Dışışleri Bakanı Péter Szijjártó, 1 Kasım'da Astana'da insanların hayatları tehlikedeYken siyasal tartışmalarla vakit kaybedilmemesi gerektiğini belirtip tekrardan üçüncü dünya savaşına doğru adımlar atılması haline çok yaklaştığımızın altını çizdi.

Türk Devletleri Teşkilatı 10. Zirvesi'ne Başbakan Orban Katıldı

- 3 Kasım'da Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in ev sahipliğinde "Türk Devri" temasıyla Astana'da düzenlenen TDT (Türk Devletleri Teşkilatı) zirvesine katılan Orban pek çok görüşme gerçekleştirdi.
- Zirveden bir gün önce Astana'da bulunan Dış İşleri Bakanı Péter Szijjártó, Astana'da Sándor Petőfi adlı Macar şairine adı verilen sokağın açılışında bulundu. Aynı gün, "Eve dönmek her zaman güzeldir. Bu bölgede sizinle tarihi bağlarımız var. Ve başarılarınızdan da çok mutluyuz. Bir akrabayla her şey yolunda gittiğinde bu bizim için de iyi. Tüm ailenin iyi olması bizi de mutlu ediyor" açıklamasında bulunan Orban'a, Tokayev'den birinci derece Kazak Devleti Dostluk Nişanı verildi.
- Enerji ve finans konularında ilişkileri geliştirmek yönünde konuşan liderler, uluslararası güvenlik konularında da konuştular.
- Orban, Türk halk kıyafetleri ile fotoğraf paylaştı. "Vatan"a dönmekle mutluluk duyduğunu söyleyen Orban fotoğrafın altına da "Kış Geliyor" yazdı.
- Zirve günü, TDT'nin doğu ve batı arasında bir köprü olduğunu ve Macaristan'ın bu köprünün "Avrupa Sütunu" olmak istediği belirten Szijjártó, zirveden sonra, ayın 5'inde bir Kazak televizyon kanalı Jibek Joly'nda (İpek Yolu) konuştu. Kazaklar ve Macarların açıkça akraba olan halklar olduklarını ve Macar enerji güvenliği için Kazakların anahtar olduğunu belirtti. Ayrıca TDT'nin uluslararası arenada tekrardan bloklaşmanın önünde bir güç olduğunu söyledi.

KÖZELEG A TÉL

Zirvede Rusya'nın Ukrayna İşgali ve Avrupa'nın Tepkileri Değerlendirildi

- 3 Kasım'da Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in başkanlık sürecini övdükten sonra 100. yılına giren Türkiye'yi kutlayan Orban, 18 aydır devam eden Ukrayna'ki savaşa değindi.
- Orban, Avrupa açısından dünya güvenliğinin Soğuk Savaş'tan beri en tehlikede olduğu dönemde bulunduğumuzu ve son 30 yıldır durumların hiç bu kadar karmaşıklaşmadığını belirtti.
- Orban aynı zamanda Ukrayna'daki işgal ve İsrail-HAMAS mücadelesinin giderek kötüleştiğini ve bu iki durumun ciddi göç dalgalarına sebep olduğunu söyledi.
- Ukrayna'nın savaşı kazanamayacağını ve Avrupa'nın bir "B Planı" ihtiyacı olduğunu, Rusya'ya karşı yapılan politikaların ekonomik bloklaşmayı artırdığını, Avrupa'nın Çin gibi piyasalarda gücünü yitirdiğini söyleyen Orban, Avrupa Birliği'nin (AB) Ukrayna için kabul ettiği yeni ekonomik desteği de eleştirdi.
- TDT'nin bu süreçte önem arz ettiğini, Türkiye'nin AB savunma politikalarında daha çok bulunması gerektiğini ve Macaristan'ın Türk Yatırım Fonu'na katılıp 100 milyon euro aktaracağını da ekledi.

Macar Gizli Servisi Göçmenler ve Terörizm Üzerine Yazdıkları Raporu Kamuya Açtı

- İktidardaki Fidesz'in grup başkanı Máté Kocsis 3 Kasım'da Facebook'ta yaptığı açıklamada, göç ve terörizm arasındaki bağlantıya ilişkin gizli servis raporu kamuoyuna açıklandı.
- Raporun "Brüksel'in sorumsuz göç politikasının güvenlik açısından oluşturduğu riski açıkça gösterdiğini« söyledi.
- İŞİD, El-Kaide ve HAMAS yapılanmalarının Macar-Sırp sınırında bulunduğu raporda yer aldı.
- Aynı zamanda Voyvodina kenti civarında bulunan insan kaçakçılarının bölgede rol aldığı ve Hakkani terör örgütü ve Taliban ile bağlantısı olduğu belirtildi.

Macaristan Parlamento Başkanı László Kövér Özbek Meslektaşı Nuriddinjon İsmailov'la Buluştu

- 4 Kasım'da Budapeşte'de buluşan Kövér ve İsmailov yiyecek endüstrisi, sulama teknolojileri, sağlık ve ilaç sektörleri üzerine konuşurken aynı zamanda kültürel ve eğitim alanlarında fırsatları değerlendirdiler.
- Kövér, Özbekistan'daki başarılı ekonomik reformları memnuniyetle karşıladığını ve bunların uygulanmasını desteklediklerini söyledi.
- Kövér ayrıca Özbekistan'ın Orta Asya'da, Kazakistan'dan sonra Macarlar için önemli bir başka ortak olduğunu da belirtti.

Macaristan'da Olağanüstü Hal Süresi Uzatıldı

- 6 Kasım'da, Ukrayna'da devam eden çatışmaların sonuçlarına hazır olma ve güvenlik maksadı ile mayıs ayında ilan edilen olağanüstü hal süreci 180 günlüğüne uzatıldı.
- 131 oy uzatılması yönünde destek verirken 52 oy karşı çıktı ve bir oy çekimsirdi.

Macar Savunma Bakanı Kristof Szalay- Bobrovniczky Türk Meslektaşı Yaşar Güler'le Buluştu

- 10 Kasım'da Budapeşte'de Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'le buluşan Bobrovniczky savunma ve güvenlik konularında konuştu.
- Türkiye'nin bölgede önemli bir aktör olduğunu ve var olan ilişkilerini savunma alanında da arttırmak istediğini söyleyen Bobrovniczky aynı zamanda Türkiye ile Macaristan'ın NATO içerisinde güvenlik konusunda kritik yeri olduğunu belirtti.
- Adaptive Hussars 23 adlı NATO uluslararası askeri tatbikatında da iki ülkenin beraber çalıştığını söyleyen bakan, tatbikatın son 30 yıl içerisinde yapılmış en büyük uluslararası tatbikat olması yönünden önemini de altını çizdi.

Orban Hükümeti Yeni Bir Bakanlık Kurdu

- Başbakanlık ofisi başkanı Gergely Gulyás, siyaset bilimi ve hukuk alanında önemli bir akademisyen olan ve aynı zamanda hem Macar siyasi hayatında hem de Avrupa Parlamentosu'nda görev alan Tibor Navracsics'i Macar kamu yönetiminin "babası" olarak tanımlayarak övdü.
- Kendisinin 21 Kasım'da kurulan "Bölgesel Kalkınma ve Kamu Yönetimi Bakanlığı"nın başına getirilmesinin yerinde bir karar olduğunu da belirtti.

Orban'ın Aliyev Hakkında Sözleri Macar Liberal Medyası Tarafından Eleştirildi

- Victor Orban, TDT Zirvesi'nde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i Kafkas bölgesine stabilizasyon getirmesi sebebi ile övdü ve kendisine Karabağ'ın yeniden inşası konusunda iyi dileklerini sundu. İki ay önce de kendisi Macaristan'da bulunan şirketlerin savaş sonrası durumun düzeltilmesi için çalışacağını da belirtmişti
- Bölgeden pek çok Hristiyan Ermeni'nin "kovulduğunu" belirten muhalif medya, dindarlığını ön planda tutan Orban'ı iki yüzlülükle eleştirdi.
- Buna karşın geçen ay Yerevan'da bulunmuş olan Szijjártó uzun bir çilenin sona erdiğini söylemişti. HungaryToday'de ise Ermenistan ve Macaristan ilişkilerinin iyileştiğini ve Ermenistan halkının Macaristan'ın Azerbaycan'a olan pozitif bakışını kendi ulusal çıkarlarına karşın bir tehdit olarak görmediği yazıldı.
- Azerbaycan'ın Macaristan Büyükelçisi Tahir Taghizade ise Ermenilerin kovulmadığını, zaten Türk toprağı olan Karabağ'ın zorla işgal edildiğini ve Azerbaycan'ın haklı olarak burayı geri aldığı belirten bir yazı yayınladı.
- Orban daha sonra 24 Kasım'da Bakü ziyaretinde Macaristan'ı en gelişmiş doğu ve batı şirketlerinin buluşma noktası haline getirmek istediğini söyledi.

Özbekistan

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

**Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Özbekistan ve Fransa İkili İlişkileri Stratejik Ortaklık Düzeyine Çıkarma Konusunda Anlaştı

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron arasında 2 Kasım'da Semerkand Kongre Merkezi'nde dar formatta bir toplantı gerçekleşti. Toplantının başında Özbekistan Cumhurbaşkanı Fransa Cumhurbaşkanı'nın son 30 yıllık etkileşim döneminde Özbekistan'a yaptığı ilk ziyaretin tarihi önemine dikkat çekti. Liderler, kapsamlı Özbek-Fransız iş birliğinin daha da geliştirilmesi konularını ayrıntılı olarak tartıştı ve ikili ilişkileri stratejik ortaklık düzeyine getirme konusunda mutabakata vardı. Fransa, Özbekistan'ın Orta Asya'ya olan güveni güçlendirme çabalarının yanı sıra ülkenin Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) katılımını ve Avrupa Birliği ile Genişletilmiş Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'nın erken imzalanmasını desteklemeye hazır olduğunu ifade etti.

Şevket Mirziyoyev, Güney Kore Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ile Telefon Görüşmesi Yaptı.

- Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 21 Kasım'da Güney Kore Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yoon Sok Yol ile telefon görüşmesi yaptı. İki ülke liderlerinin BM Genel Kurulu çerçevesinde bu yıl Eylül ayında New York'ta yaptığı toplantıda varılan anlaşmaların uygulanmasına özellikle dikkat edildi. Daha sonra önde gelen şirketlerin iş birliği projelerinin hızlandırılmasına ve Güney Kore'nin bankacılık ve finans kurumlarıyla yeni bir ortaklık programının oluşturulmasına ilgi gösterildi. Son olarak ortak Hükümetlerarası Komite toplantısının bu yılın sonuna kadar yapılması kararlaştırıldı.

Şevket Mirziyoyev, BAE Hükümet Heyetini Kabul Etti

- Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in, 22 Kasım'da Birleşik Arap Emirlikleri Devlet İşleri Bakanı Muhammed bin Abdullah el-Ghargavi başkanlığındaki bir heyeti kabul ettiği bildirildi. Görüşmede ikili ilişkiler, gündemdeki güncel konular ele alındı. Özbekistan ile BAE arasındaki çok yönlü ilişkilerin hızla geliştiği memnuniyetle kaydedildi. Ticaret hacminin, ortak girişim ve projelerin sayısının da giderek arttığı vurgulandı. Ayrıca İki ülke arasında kabul edilen "yol haritası" çerçevesinde kamu yönetiminin verimliliğinin artırılması, yönetim personelinin yetiştirilmesi ve dijital hükümetin geliştirilmesine yönelik ortak programların başarıyla uygulandığını da belirtmek gerekiyor.

UNESCO Genel Konferansı'nın 43.

Oturumu 2025 Yılı Semerkand'da Yapılacak

- Kırk yılı aşkın süredir ilk kez UNESCO Genel Konferansı'nın bir oturumu Paris dışında düzenlenecek. 23 Kasım'da Fransa'nın başkentinde düzenlenen UNESCO Genel Konferansı'nın 42. oturumunda bir sonraki 43. oturumun 2025 yılında Semerkand'da yapılması kararı alındı.
- Şevket Mirziyoyev "Bölgemizde ilk kez düzenlenecek olan bu önemli küresel etkinliğin, Özbekistan ve Orta Asya ülkelerinin devasa medeniyet potansiyelini uluslararası topluma bir kez daha göstereceğine inanıyorum. Özbekistan da önümüzdeki oturumu en üst düzeyde organize etmek ve sürdürmek için tüm gücünü seferber edecek" dedi. 42. oturumun başkanı Simona-Mirela Mikulescu, karar hakkında "Bu diplomatik bir başarıdır." yorumunu yaptı.

Katar, Özbekistan'da Hızlı Trenler İçin Demiryolu İnşa Etmeyi Planlıyor

• 24 Kasım'da Turizm Komitesi'nden alınan bilgiye göre, komite başkanı Umid Şodiyev, şirketin yönetim kurulu başkan yardımcısı Maurice Gattas başkanlığındaki heyetle görüştü. Ülkedeki turizm olanakları hakkında bilgi verildikten sonra taraflar Özbekistan'da turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik projelerin uygulanması ve bunlara yatırım yapılması konularını ele aldı. Power International Holding (Katar) Taşkent-Semerikand güzergahında hızlı trenlerin demiryolu inşaatı için kaynak ayırmak istediğini belirtti. Ayrıca iki taraf ülkenin tarihi şehirlerindeki otel inşaatlarının finansmanı ve Taşkent bölgesinde her mevsim açık uluslararası bir tema parkının inşası konularını da tartıştılar.

Türkmenistan

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

**Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Türkmenistan'da Orta Asya-Kore Cumhuriyeti İş Birliği Forumu Düzenlendi

1 Kasım'da Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat'ta gerçekleştirilen foruma; Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti, Tacikistan Cumhuriyeti, Özbekistan Cumhuriyeti ve Kore Cumhuriyeti dışişleri bakanları katılım sağladı.

Etkinliğin gündeminde altı ülke arasında siyasi-diplomatik, ticari-ekonomik, kültürel-insani alanlardaki çok çeşitli işbirliği konuları yer aldı. Karşılıklı yarar sağlayan işbirliğinin geliştirilmesi ve ortak projelerin hayata geçirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu.

Toplantı sonucunda Dışişleri Bakanları Ortak Açıklaması ve Orta Asya-Kore Cumhuriyeti İşbirliği Forumu Sekreterliği'nin 2024 Çalışma Planı kabul edildi.

Türkmenistan'ın Eski Devlet Başkanı Türk Devletleri Teşkilatı 10. Zirvesi'ne Katıldı

3 Kasım'da Türkmenistan'ın eski devlet başkanı ve şu andaki Halk Konseyi Başkanı Gurbanguli Berdimuhamedov, Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 10. Zirvesi'ne katıldı.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in ev sahipliğinde "Türk Devri" temasıyla Astana'da düzenlenen TDT Devlet Başkanları 10. Zirvesi öncesinde liderler aile fotoğrafı için bir araya geldi.

Türkmenistan Ekonomik İş Birliği Teşkilatı 16. Liderler Zirvesi'ne Katıldı

9 Kasım'da gerçekleşen etkinlikte Kırgızistan-Özbekistan-Türkmenistan-İran ve Tacikistan-Özbekistan-Türkmenistan-İran-Türkiye koridorları olmak üzere iki önemli yeni koridorun kurulması için hazırlıklara başlandığı ve bu güzergahların bölgesel ulaşımına önemli katkı sağlayacağı ifade edildi.

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in ev sahipliğinde yapılan EİT Zirvesine Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, İran Cumhurbaşkanı İbrahim Raisi, Pakistan'ın geçici Başbakanı Anvarul Hak Kakar, Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahman, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Türkmenistan Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov ve Kazakistan Başbakanı Alihan İsmailov katıldı.

Türkmen heyeti “EXPO 2025” Dünya Fuarı’nın Uluslararası Toplantısına Katıldı

- 14 – 16 Kasım 2023 tarihleri arasındaki dönemde, Ticaret ve Dış Ekonomik İlişkiler Bakanı B. Goçmollayev başkanlığındaki Türkmenistan heyeti, Japonya’nın Osaka şehrinde düzenlenen EXPO 2025 Dünya Fuarının katılımcılarının toplantısına iştirak etti.
- Etkinliğe Türkmenistan heyeti, Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Sekreteri, Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakan Yardımcısı, Japonya Dünya Sergisi “EXPO 2025” Genel Sekreteri’nin yanı sıra önde gelen Japon şirketlerinin temsilcileri de katıldı.
- Toplantıda Türkmenistan’ın 2025 Dünya Fuarı’na hazırlıkları ele alındı. Japon tarafı, Türkmenistan’ın katılımının önemini vurguladı ve ilgili belgelerin zamanında sunulmasının takdir edildiğini ifade etti.

Türkmenistan ile UNEP Arasında Mutabakat Zaptı İmzalandı

15 Kasım'da Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı'nın ev sahipliğinde, Çevre Koruma Bakanlığı ile UNEP arasında bir mutabakat zaptı imzalandı.

Belge, Türkmenistan Çevre Koruma Bakanı Çarygeldi Babaniyazov ve BM UNEP Kurumu yetkilisi Aggarwal-Khan arasında çevrimiçi olarak imzalandı.

Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı basın servisinden yapılan açıklamaya göre, mutabakat, iklim teknolojilerini Türkmenistan'a ve Orta Asya ülkelerine çekmek için yapılandırılmış bölgesel programların geliştirilmesinin yanı sıra bölgede yenilik ve teknolojilerin tanıtılmasına yönelik ortak projelerin geliştirilmesini öngörüyor.

Türkmenistan TRACECA Anlaşmasına Katıldı

- 18 Kasım'da Türkmenistan, Eylül 1998'de Bakü'de kabul edilen Avrupa-Kafkasya-Asya Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Uluslararası Taşımacılığın Temel Çok Taraflı Anlaşmasını onayladı. Bu, Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı basın servisi tarafından bildirildi.
- Belgede Avrupa, Karadeniz ve Hazar Denizleri, Kafkaslar ve Asya bölgelerinde ekonomik ilişkilerin, ticaret ve ulaşım bağlantılarının geliştirilmesi hedeflenmekte. Anlaşma aynı zamanda uluslararası mal taşımacılığını teşvik etmeyi ve kolaylaştırmayı, trafik güvenliğini sağlamayı, ulaştırma politikasını uyumlu hale getirmeyi ve bireysel ulaştırma modları arasında rekabet için eşit koşullar yaratmayı amaçlıyor.

Türk Devletleri Ulemaları Forumuna Türkmenistan Başmüftüsü Katıldı

- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Müslüman Dini Kurul Başkanları Konseyi Dördüncü Toplantısı 24-25 Kasım 2023 tarihlerinde Taşkent'te gerçekleştirildi.
- Özbekistan Müslümanları Dini İdaresi Başkanı Şeyh Nuriddin Haliknazarov'un ev sahipliğinde düzenlenen toplantıya TDT Genel Sekreteri, Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, Azerbaycan Kafkas Müslümanları Kurulu Başkanı Şeyh ül-İslam Allahşükür Paşazade, Kazakistan Müslümanları Ruhani Kurulu Başkanı, Naurızbay Taganuly, Kırgızistan Din Konseyi Başkanı Abdumannan Masaliev, Türkiye Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş ve Türkmenistan Başmüftüsü Yalkap Hojaguliyev katıldı.
- Taraflar dini alandaki iş birliğinin derinleştirilmesinin önemini ve bu alandaki etkileşim çalışmalarının arttırılmasının bölge ve ötesinde barışa katkıda bulunacağını vurguladılar.

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.Hu
5. miniszterelnok.Hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>
25. <https://tmrl.gov.tm/tk/news>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

26. <https://www.sondakika.com>
27. <https://www.kazakistan.kz>
28. <https://www.uzdaily.uz/ru>
29. <https://www.yeniduzen.com>
30. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
31. <https://www.kktcb.org/tr>
32. <https://www.sozcu.com.tr/>
33. <https://www.mfa.gov.tr/>
34. <https://www.mynet.com/>
35. <https://www.trthaber.com/>
36. <https://www.atavatan-turkmenistan.com/>
37. <https://tdh.gov.tm/tk>
38. <https://www.azathabar.com/z/2246>
39. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
40. <https://www.turkmenhabar.com/>
41. <https://jeyhun.news/>
42. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
43. <https://caa.gov.tm/>
44. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
45. <https://www.sondakika.com/>
46. <https://www.turkmenturkbank.com>
47. <https://orient.tm/tm>
48. <https://business.com.tm/tr/>
49. <https://www.ntv.com.tr/>
50. <https://www.washingtonpost.com/>
51. <https://turkmentv.gov.tm/>
52. <https://business.com.tm/>
53. <https://metbugat.gov.tm/>